

Oponentní posudek k doktorské disertaci Ing. Marka Čecha

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, obor Podniková ekonomika a management

a) Předložená disertace ing. Marka Čecha **Vypěstlost řízení rizik u přímých dodavatelů v automobilovém průmyslu** má 105 stran obsahu, dále 15 stran použité literatury a přílohy. Z formálního hlediska je práce úplná, vcelku pečlivě zpracovaná, byť není prosta četných logických, stylistických a gramatických nedostatků. Přehlednosti nenapomáhá, že se autor občas opakuje, některé části textu logicky nenasazují, a patrně byly bez další revize jako blok převzaty z předchozích verzí.

b) Téma je nosné a aktuální, výzkumné období umožnilo sledovat řadu relevantních jevů a procesů (hektický vývoj v regulaci odvětví, globální pandemie, válečná situace a její obchodně-politické souvislosti), vhodných pro empirický výzkum. To na druhou stranu výzkumný úkol v dané oblasti znesnadňuje.

Některé dílčí faktory (např. charakter státních zásahů) byly patrně bezprecedentní, a navíc se dopady těchto vlivů i reakce firem na ně věcně i časově překrývaly. Daná zkušenost velmi pravděpodobně povede i k potřebě přehodnotit požadavky na systémy řízení rizik, a autorova práce tedy může být již dnes zastaralá. To mu samozřejmě nelze přičítat k tíži, bývalo by však bylo vhodné na to v závěru upozornit (rozhodně více než autor formálně činí na str. 119).

c) Cíle se autor rozhodl formulovat šesti výzkumnými otázkami. Byť se některé z nich zčásti překrývají nebo působí formálně, jde pro zvolený typ výzkumu o formát možný, samozřejmě s rizikem, že výzkumné otázky mechanicky mapují postup práce a nenutí autora (na rozdíl od varianty formulace a ověřování hypotéz) k falsifikovatelnému řešení vědeckého problému. S touto výhradou lze mít cíle za splněné.

d) Stanovená metodika práce je adekvátní záměru, k její aplikaci je ale možné mít vcelku zásadní připomínky.

Analýza (i rešerše) není přehledná, některé její části prakticky neslouží naplnění výzkumného záměru; vzhledem k zaměření práce by jí prospělo přinejmenším zcela vyřadit odkazy (včetně souvisejících statistik apod.) na finanční rizika a finanční odvětví, věnovat se pouze výrobnímu průmyslu.

Pochybný (nebo aspoň nedostatečně zdůvodněný - je dokonce v přímém rozporu s metodickými požadavky formulovanými explicitně na str. 67) je výběr a využití empirického vzorku (vybráno 30 z 284 dodavatelů, z nich jen 10 v panelu, z nichž jsou ale tři současně předmětem validace - viz str. 47-51). I s ohledem na nepřilíš reprezentativní validaci by bylo vhodné robustnost modelu testovat i jinak, například citlivostní analýzou.

e) Uvádět komentář k přínosu vlastní práce slovy "Shrnutí aktuálního stavu poznání v oblasti vypěstlostních modelů pro řízení rizik představuje již samo o sobě hodnotné akademické dílo" zní poněkud neskromné, tím spíše, že je pak ilustrováno didaktickými trivialitami, jako že řízení rizik dává smysl nebo že "sběr zdrojů a především plnotextových verzí článků je časově velmi náročný proces."

V hodnocení se proto od autoevaluace v závěru práce odpoutáme a pokusíme se o nestranný pohled.

Práce v sobě obsahuje prvky původního empirického výzkumu, zejména v oblasti propojení důkladné rešerše stavu poznání s kalibrací evaluačního modelu způsobem, který není věcně nekorektní. Je v něm potenciál zobecnitelnosti, i když této mety autor z různých - objektivních i subjektivních - důvodů nedosáhl. K tomu by bylo nezbytné další rozpracování, přinejmenším s využitím rozsáhlejšího empirického vzorku a ideálně též exaktních nástrojů statistické analýzy (nabízí se směřování k diskriminační analýze). Tato možnost (rozpracování) zde ovšem existuje a pro další výzkumníky tak předložená práce, i se svými nedostatky, může být užitečná.

f) Uváděná bibliografie autora (str. 135) je z větší části (i když ne zcela) tématicky relevantní, nepokrývá však významné části předložené práce. Kvalita titulů (časopisů/sborníků) je na hraně požadavků pro absolventa doktorského studia. Je ovšem možné (ale v práci neuvedené), že je nějaká další publikace v recenzním řízení, což by měla ověřit zkušební komise.

g) Otázky:

1. Navrhněte konkrétní postup (výzkumné otázky, metody) dalšího výzkumu, který by umožnil tvorbu průkazně dokonalejšího evaluačního modelu (včetně kalibrace) ve smyslu Vašeho záměru.
2. Jak byste testoval hypotézu o specifickém charakteru Vámi zvoleného odvětví (Tier I dodavatelé automotive), respektive vhodnosti aplikace konkrétního evaluačního modelu na takto poměrně úzce definované odvětví, oproti jinak (a možná praktičtěji) definovanému odvětví (např. širěji pojaté automotive nebo dokonce širší segment zpracovatelského průmyslu)?

h) S ohledem na výše uvedené připomínky považuji předloženou práci z hlediska platných požadavků za hraniční a ponechávám konečné hodnocení ve smyslu následujícího vyjádření a nedílné role obhajoby na zkušební komisi.

Protože obsah práce splňuje požadavky kladené na doktorskou disertační práci, samotná práce je kvalitní a autor zde prokázal potřebné znalosti v daném oboru a schopnost vědecky pracovat, což dokazuje mj. i prezentovaná publikační činnost, hodnotím tuto doktorskou práci kladně a doporučuji tuto doktorskou práci k obhajobě. V případě úspěšné obhajoby navrhuji, aby byl ing. Markovi Čechovi udělen titul doktor (Ph.D.) v oboru Podniková ekonomika a management.

V Praze, 9. března 2023

doc. Ing. Jan Vlachý, Ph.D.